

Persones

El Doctor Bertran recupera expressions populars a través dels seus pacients

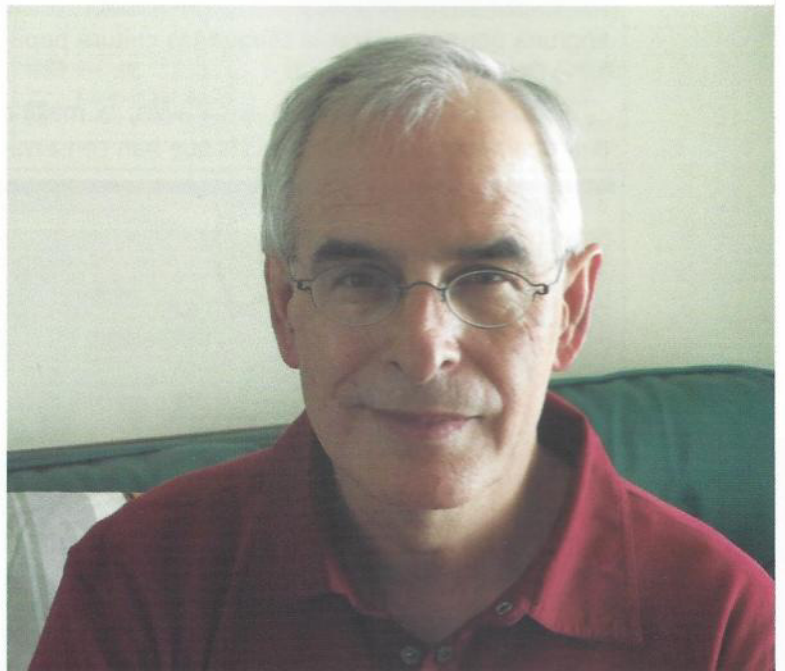
Josep Andújar - Sé (periodista)

El Dr. Antoni Beltran és un dels metges de família que atén a la seva consulta del Centre d'Assistència Primària de Sant Feliu de Guíxols. Ja fa quatre anys que porta al damunt una petita llibreta, on va anotant algunes expressions singulars i populars dels símptomes que li exposen els seus pacients, expressions pràcticament fora de circulació que ha recuperat perquè no restin oblidades, ans al contrari: vol reivindicar-les després de ser eclipsades per tecnicismes, anglicismes i castellanismes.

Mentre anava recopilant aquestes expressions, fou convidat a impartir diverses conferències de la Càtedra Martí Casals de Medicina i Salut en l'Àmbit Rural de la Universitat de Girona i Col·legi de Metges de Girona, organitzades pel Museu d'Història- Espai del Metge i la Salut Rural de Sant Feliu de Guíxols, emmarcades dins del programa "Tallers i Jornades de Memòria Oral" de la Xarxa territorial de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial de Catalunya. Beltran va fer les delícies dels assistents quan esposava exemples de les visites, com ara: "Doctor, porto uns dies empiocat", força "decandit", tinc "basques", tot em fa "bullida", una mena de "falconada" al ventre...

No hi varen faltar "trenc", "xavec", "esgarrinxada", "xulla", "zub-zub", "sarpullit", "tustarrada", "nyanyu", "granitxada", "recargolament", "desgarros", "posterna", "esbardallament", "rampell", "tirón", "catxar", "rutija", "estrabada", cassoleta, os a l'esquena, etc.

Tot aquest original recull, que omplia la llibreta del metge ara es trasllada a un llibre que porta el títol

El Dr. Antoni Beltran

Ensenya'm la llengua (Editorial Gregal), que es va presentar a mitjans del mes de maig. L'autor declara que la seva intenció és "donar a conèixer aquesta recopilació de llenguatge col·loquial i popular al voltant del cos humà, dels remeis, de les malalties, dels tractaments, un homenatge a la parla dels nostres pares i avis que feien servir quan anaven al metge i que, lamentablement, des de fa una generació s'ha anat perdent. Aquest llibre és una reivindicació per recuperar aquestes expressions i, de la mateixa manera que es varen recuperar paraules com segell, bústia o voreira, hem de ser capaços de recuperar 'el ventre de la

cama', 'encarcarat' o 'rogall'.

La publicació respon a la demanda dels assistents a les conferències, i compta també amb il·lustracions de Josep Maria Pous, esperant que sigui una petita engruna per normalitzar la llengua i la cultura popular catalana.

Beltran considera que els avis i àvies, la majoria dels quals eren analfabets, són els que han conservat

aquestes expressions vives i puntuals i en canvi els néts, per una manca de transmissió oral malgrat que han viscut escolaritzats en català al cent per cent, les desconeixen i les han de dir en castellà o en anglès. Afegeix que no es tracta de recordar un català arcaic i pagerol, sinó disposar d'una sèrie de paraules, mots i expressions que són molt vius, explícits i necessaris per poder explicar què ens està passant quan ens trobem malament.

L'Esquitx

Material escolar
Enquadernacions
Llibreria
Llibres de text
Loteria
Recàrregues
 * Telefonía
 * Paysafecard

Plotter
Impressió en gran format
Vinils decoratius
 * Interiors
 * Exteriors
 * Translúcids
 * Impressos
Retolació de vehicles
Lona
Roll-up's
Rètols

Material d'oficina
Servei de fax
Servei d'escaner
Servei de correu electrònic
Plastificacions
Canvas
Plànols

Cartes de restaurants
Targetes comercial
Dorsals en polièster
Tríptics
Catàlegs
Revistes

Estampació
Sublimació
Samarretes
Gorres
Tasses
Plats

C/ de la font, 16 - PALA FRUGELL
Tel i fax.: 972.304.238
lesquitx@lesquitx.cat
www.lesquitx.cat

